

Esselink

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Esselink. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 50 (19882).

De heer **Esselink** (CDA): Voorzitter! Waarom 1 oktober? Omdat het kabinet er dan precies een jaar over heeft gedaan. Wat ons betreft is één jaar echt lang genoeg. Dan moet het over zijn. Dan moeten wij kunnen mee praten.

□

Minister **Van Aartsen**: Voorzitter! Het mest- en ammoniakbeleid dient zich inderdaad aan als een beleid waarin geïnvesteerd moet worden, geïnvesteerd in de sector, geïnvesteerd in de agrarische sector, geïnvesteerd ook in de varkenshouderij. Ik denk dat dit ook de reden is waarom de regering iets langer moet doen over het ontwikkelen van haar beleid. Het slechtste dat de regering voor de agrarische sector kan doen, met name voor deze sector die het moeilijk heeft, is met een onaf beleid komen, of met beleid dat onvoldoende zou zijn doorgesproken met de sector zelf. Mijn collega van VROM en ik hechten er zeer aan om dit beleid, dat voor de toekomst van groot belang is voor deze sector, correct en degelijk doorgesproken te hebben met de sector. Wij willen met beleid komen dat uiteindelijk uitvoerbaar en handhaafbaar zal zijn. Wij hebben, zoals in het algemeen overleg aan de orde is geweest, geconstateerd dat wij daar iets meer tijd voor nodig hebben. Niet ± ik hecht eraan om dat hier opnieuw te zeggen ± omdat er verschil van mening zou zijn tussen mijn collega en mij, integendeel, maar wel omdat wij beiden hechten aan goed beleid, dat niet wijst op flodderwerk of dat een soort broddellap zou zijn. Neen, wij willen beleid hebben dat werkelijk in de komende jaren zal staan en dat ook in de richting van het begin van de volgende eeuw een bijdrage levert aan een verbetering van zowel het milieu-imago van dit land als het imago van de agrarische sector.

Het is ook onjuist, zoals de heer Esselink hier poneert, dat het de bedoeling zou zijn om ver in het najaar met een nota te komen. In het algemeen overleg hebben wij beiden

betoogd dat het mogelijk moet zijn om in de maand oktober met een nota naar de Kamer te komen. Wij hechten aan het nodige overleg, waarvoor wij het liefst de maand september of althans een deel van die maand, willen reserveren. Dat brengt mij ertoe om te stellen dat het wel heel moeilijk zal zijn om te voldoen aan wat deze motie vraagt, namelijk om voor 1 oktober de nota aan de Kamer aan te bieden. Nogmaals, wij hechten aan voldragen werk.

De heer **Ter Veer** (D66): Ik heb een vraag aan de heer Esselink. Ik ben het niet oneens met de strekking van de motie, maar wel met de redactie. In de motie staat "draagt de regering op". Ik vraag mij af of het in het verkeer tussen Kamer en regering niet passend is om te zeggen "verzoekt de regering" in plaats van "draagt de regering op".

De heer **Esselink** (CDA): Aangezien wij een- en andermaal de regering hebben gevraagd om snel met een nota te komen, moet je, wil je als Kamer redelijk stellig in de richting van het kabinet zeggen dat het er nu toch echt eens van moet komen, toch de woorden "draagt de regering op" gebruiken. U moet er echter niet te veel achter zoeken. Het is gewoon een klemmend verzoek vanuit de Kamer om voor 1 oktober met die nota te komen.

De **voorzitter**: Ik wil een opmerking maken, zonder een oordeel uit te spreken. Het gebeurt wel eens meer dat de woorden "draagt de regering op" worden gebruikt, maar parlementair, in de traditie van moties is het toch een minder gewenste terminologie. U kunt uw motie wijzigen en de woorden "verzoekt de regering klemmend" gebruiken, als u dat beoogt.

De heer **Esselink** (CDA): Dat moeten wij dan maar doen.

De **voorzitter**: De motie-Esselink (19882, nr. 50) is in die zin gewijzigd, dat het dictum thans luidt:

Motie

verzoekt de regering met klem de aanvullende notitie mest- en ammoniakbeleid van 1 oktober 1995 aan de Kamer aan te bieden,

Naar mij blijkt, wordt deze gewijzigde motie voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 51 (19882).

De beraadslaging wordt gesloten.

Aan de orde is:

- **het debat naar aanleiding van een algemeen overleg over de reorganisatie van het openbaar ministerie.**

De beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Koekkoek** (CDA): Mijnheer de voorzitter! De vaste commissie voor Justitie heeft gisteren een goede discussie gehad met de minister over de reorganisatie van het openbaar ministerie. Weliswaar vergat de minister enige malen mijn vragen te beantwoorden, maar dat kan zij vanavond goedmaken.

Voorzitter! Het is goed, op enkele punten conclusies te trekken. In de eerste plaats gaat het om de financiën. De kosten van de reorganisatie zijn onduidelijk. Op dit moment staat niet eens vast wat het openbaar ministerie kost, laat staan dat duidelijk is of 60 mln. in 1998 voldoende is. Als de Kamer echter besluit om de reorganisatie aan te merken als groot project, zoals voorgesteld door de vaste commissie, verwachten wij dat daarover duidelijkheid zal ontstaan.

In de tweede plaats wenst de CDA-fractie helderheid over de toekomstige positie van de voorzitter van het college van procureurs-generaal en daartoe stel ik de volgende motie voor.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

van oordeel, dat een krachtige leiding van het openbaar ministerie noodzakelijk is;

van oordeel, dat de ministeriële verantwoordelijkheid voor het beleid van het OM onverkort moet worden gehandhaafd;

van oordeel, dat de ministeriële verantwoordelijkheid het beste gerealiseerd kan worden als de

Koekkoek

voorzitter van het college van procureurs-generaal een beslissende stem heeft;

verzoekt de regering bij de voorbereiding van de Wet reorganisatie OM uit te gaan van een beslissende stem van de voorzitter van het college van procureurs-generaal,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Deze motie is voorgesteld door het lid Koekkoek. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 4 (24034).

De heer Koekkoek (CDA): Voorzitter! In de derde plaats wenst de CDA-fractie een onderzoek naar de gevolgen van de reorganisatie van het openbaar ministerie voor de zittende magistratuur, zeg maar voor de rechters. Dit onderzoek dient zich ook uit te strekken tot de doelmatigheid van het functioneren van de zittende magistratuur. Daartoe stel ik mede namens collega Schutte de volgende motie voor.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

van oordeel, dat de reorganisatie van het openbaar ministerie gevolgen zal hebben voor de capaciteit van rechtbanken en hoven;

van oordeel, dat een verschuiving van problemen moet worden voorkomen;

van oordeel, dat een doelmatige organisatie van de zittende magistratuur noodzakelijk is;

verzoekt de regering de Kamer voor 1 april 1996 te rapporteren over de gevolgen van de reorganisatie van het OM voor de capaciteit van de gerechten en over de mogelijkheden de doelmatigheid van het functioneren van de gerechten te vergroten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Deze motie is voorgesteld door de leden Koekkoek en Schutte. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 5 (24034).

De heer Koekkoek (CDA): Mijnheer de voorzitter! Ik zou het op prijs stellen, een reactie op deze moties te ontvangen van de andere fracties en in het bijzonder van de regering.

De heer De Graaf (D66): Mijnheer de voorzitter! Natuurlijk stelt mijn fractie het zeer op prijs dat het beleid van de minister van Justitie zo krachtig en expliciet door de oppositie wordt ondersteund. Ik neem aan dit gebeurt op inhoudelijke gronden en niet op grond van andere, oppositionele overwegingen.

De heer Koekkoek is teruggekomen op een punt dat gisteren uitvoerig in discussie is geweest. Verschillende fracties hebben vraagtekens geplaatst bij de voorstellen van de minister in het plan van aanpak. Het gaat dan vooral om de voorlopige richting en de wijze waarop de besluitvormingsprocedure in het college van procureurs-generaal moet worden ingericht. Die vraagtekens zijn ook van de kant van mijn fractie geplaatst en er zijn verschillende opties ter tafel gekomen. Wij hebben aan de minister gevraagd om nog eens goed naar de verschillende varianten te kijken en er bij de behandeling van het wetsvoorstel over de reorganisatie van het openbaar ministerie op terug te komen, zodat wij dan een eindoordeel kunnen vellen. Om die reden heeft mijn fractie geen enkele behoefte aan de motie van de heer Koekkoek. De motie is voortijdig ± of eigenlijk ontijdig ± en dus ook overbodig.

De heer Koekkoek (CDA): Mijnheer de voorzitter! Dat is toch wat merkwaardig. Ter tafel ligt een plan van aanpak. De regering heeft gevraagd om een spoedig oordeel van de Kamer hierover. Nu zegt de heer De Graaf dat een oordeel hierover voortijdig is. Dat is toch heel vreemd?

De heer De Graaf (D66): Gisteren is gesproken over de hoofdstructuur van de reorganisatie van het openbaar ministerie. Die hoofdstructuur is door alle partijen gisteren in het debat onderschreven. Daarbij wordt van een verzameling individuen gegaan naar een hechte organisatie, met duidelijke lagen en met een krachtige leiding op centraal niveau. Hoe die krachtige leiding op

centraal niveau wordt gestructureerd, via een college met een beslissende voorzitter, via een collegiaal college of via een hoofd-PG, vind ik wel belangrijk, maar het is niet een kwestie waarvoor wij nu een doorslaggevende oplossing moeten vinden. De reorganisatie kan op hoofdlijnen doorgaan en bij de behandeling van het wetsvoorstel zal hierop uitvoerig worden teruggekommen. Dus mijn eindoordeel is dat deze motie nu voortijdig en overbodig is, gelet ook op de gisteren door de minister gedane toezegging.

Dan kom ik bij de tweede motie van de heer Koekkoek over de organisatie van de zittende magistratuur. De heer Koekkoek vraagt de regering, de Kamer te rapporteren voor 1 april 1996 over de gevolgen van de reorganisatie van het openbaar ministerie voor de zittende magistratuur, de rechterlijke macht. Het lijkt mij, nu de heer Koekkoek zelf heeft gevraagd, deze reorganisatie aan te merken als een groot project en er dus al de nodige rapportages aan de Kamer voorgelegd zullen worden over de uitwerking, dat het vanzelf spreekt dat daarin ook de gevolgen voor de omgeving van het openbaar ministerie worden meegenomen. Als de minister dat wil toezeggen, heb ik ook aan die motie geen behoefte. Ook deze motie is dan overbodig.

De heer Koekkoek (CDA): Mag ik de heer De Graaf erop wijzen dat de Kamer ter zake nog niet besloten heeft of dit een groot project zal worden. Dus ook wat dat betreft geldt zijn argument dat deze motie voortijdig is niet.

De heer De Graaf (D66): Ik denk wel, mijnheer Koekkoek, dat er enige reden is voor uw motie moet zijn. Als twee commissies van de Kamer positief hebben geadviseerd, mag ik ervan uitgaan dat dit tot een positieve beslissing zal leiden. Dat mag u ook veronderstellen. Bovendien heeft u ook de minister gesproken en ik ben ervan overtuigd dat de minister straks zal zeggen, geen enkel bezwaar te hebben tegen rapportering aan de Kamer, zodat de motie dan niet hoeft te worden aangenomen.

De heer Koekkoek (CDA): Een kleine correctie. Mij bereikte het bericht dat de commissie voor de Rijksuitgaven

De Graaf

nog geen positief advies heeft uitgebracht.

De heer **De Graaf** (D66): Dan zullen wij dat afwachten. Ik meen toch dat het verstandig zou zijn om de minister de rapportage in haar eigen ritme te laten uitvoeren en het lijkt mij niet zinnig om de Kamer al bij voorbaat om een uitspraak te vragen.

De heer **Korthals** (VVD): Voorzitter! Korthedshalve merk ik op dat ik mij in de argumentatie van de heer De Graaf kan vinden en dat dit ook het standpunt van de VVD is.

Mevrouw **Kalsbeek-Jasperse** (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Om te beginnen heb ik enkele opmerkingen over de motie van de heer Koekkoek over de zittende magistratuur. Er is niet zoveel tegen die motie, maar er is, eerlijk gezegd, ook niet zoveel voor. Er wordt weer een nieuw evaluatiemoment ingebouwd, er moet weer een nieuwe procedure gestart worden. Mij ontgaat de portee daarvan enigszins. Er is door mij en een aantal andere leden indertijd een motie ingediend, die kamerbreed ondersteund is, om de rechterlijke organisatie bij voortdurende te evalueren in verband met de herziening. Het lijkt mij vanzelf te spreken dat gevolgen die wijzigingen van het OM hebben voor de rechterlijke macht daarin meegenomen worden, want de motie ging onder andere over de werkbelasting en de doorstromingsnelheid. Er is dus niet veel tegen, maar ook niet veel voor om nu een nieuw element in te bouwen. Ik ben dan ook heel benieuwd naar de reactie van de minister op dit punt.

Dan kom ik bij de tweede motie van de heer Koekkoek over de beslissende stem. Ik heb gisteren gezegd dat ik de passage in het plan van aanpak, waarin staat "de voorzitter beslist in overeenstemming met", onhelder vind. Als dit zo geïnterpreteerd moet worden, dat het college unaniem moet zijn en dat de voorzitter dus zijn zin krijgt of dat de voorzitter, als het college niet unaniem is, het recht krijgt om zelf te beslissen en hij dus altijd zijn zin krijgt, dan zou ik daar niet voor zijn. Ik heb gezegd dat ik niet voor een onderminister van Justitie ben.

Vervolgens hebben we doorgepraat over een aantal modaliteiten die mogelijk zouden zijn bij collegiaal bestuur. De minister heeft dit aangehoord en gezegd dat zij hierop terug zou komen bij het proces van wetgeving. Dit lijkt mij eerlijk gezegd voldoende. Ik ben het dus inhoudelijk niet met de motie eens. Verder vind ik de motie voortijdig.

Minister **Sorgdrager**: Voorzitter! Er zijn twee moties ingediend. Ik begin met de motie over de gevolgen voor de zittende magistratuur. Er is gisteren inderdaad gesproken over de vraag of de reorganisatie van het OM als groot project moet worden aangemerkt. Daar is op dat moment geen duidelijk besluit over genomen. Ik heb gezegd dat ik me kon voorstellen dat de Kamer dat als groot project zou beschouwen. Als de Kamer het niet zou doen, dan zou ik het zelf doen. Ik voel zelf ook de behoefte om daarover regelmatig te rapporteren. Ik zal dat dan ook doen. Ik weet niet of ik dat voor 1 april 1996 moet doen. Deze datum is wat mij betreft vrij willekeurig. Er zal aan het eind van het jaar natuurlijk een rapportage komen die te maken heeft met wetgeving. Hier zal een inhoudelijke onderbouwing bij zitten. We zullen natuurlijk ook steeds voortgaan met het rapporteren over de wijze waarop die reorganisatie verloopt. Uiteraard horen daar de gevolgen voor de zittende magistratuur bij. Het OM is geen op zichzelf staande organisatie. Het heeft een relatie met zijn omgeving, in de eerste plaats met de zittende magistratuur. Dat komt dus vanzelf aan de orde. Wat mij betreft is die motie dus inderdaad overbodig.

De heer **Koekkoek** (CDA): Voorzitter! Mag ik de minister zo begrijpen dat zij bereid is de motie zonder voorbehoud uit te voeren?

Minister **Sorgdrager**: Dat klopt, behalve dan die datum. Ik weet niet precies of ik net voor die datum of pas volgend jaar mei of voor de zomer met een stuk kom dat zal voldoen aan de kwalificaties van die motie. Inhoudelijk zeg ik: ja, natuurlijk, akkoord. Misschien rapporteer ik wel vaker dan u nu denkt. Maar ik vind dat ik mij met de datum van 1 april volgend jaar op dit moment teveel vastleg. Ik kan nu niet

overzien of ik voor die tijd met een rapportage kan komen.

De heer **Koekkoek** (CDA): Voorzitter! Als het daarop vastzit, dan wil ik opmerken dat de strekking van die datum geen grapje is, maar dat deze beoogt om de vaart erin te houden. Dat wil de minister ook.

Minister **Sorgdrager**: Het is in de eerste plaats in mijn eigen belang om daar vaart in te houden.

De heer **Koekkoek** (CDA): Die zorg heeft u en die zorg heeft de Kamer. Het is de bedoeling dat de uitvoering van deze motie past in de hele planning voor de reorganisatie van het openbaar ministerie.

Mijnheer de voorzitter! Als ik dit zo hoor, denk ik dat de minister voldoende toezegging heeft gedaan om de motie te kunnen intrekken.

De **voorzitter**: Aangezien de motie-Koekkoek/Schutte (24034, nr. 5) is ingetrokken, maakt zij geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

Minister **Sorgdrager**: De andere motie gaat over de positie van de voorzitter van het OM. Ik zou eerder zeggen: de constructie van het college van procureurs-generaal. Je moet het natuurlijk iets breder zien dan alleen maar de positie van de voorzitter. Ik heb gisteren de constructie die ik gekozen heb, verdedigd. Ik heb daar inderdaad een bepaalde positie voor de voorzitter van het college in aangegeven. Ik sta daar natuurlijk op dit moment nog achter. Ik heb geluisterd naar datgene wat van de zijde van de Kamer naar voren is gebracht. Uiteraard neem ik dat mee in mijn definitieve meningsvorming over hoe het er uiteindelijk uit zou moeten zien. Dat wil niet zeggen dat ik op dit moment van mening ben veranderd. Ik ben een beetje verrast door het feit dat van de zijde van de heer Koekkoek een motie is ingediend, waarbij hij zich in feite aansluit bij datgene wat ik heb voorgesteld. Ik kan daar moeilijk afstand van nemen. Eigenlijk vind ik het een mooie motie. Nogmaals, hoe sta ik er tegenover? Ik zal in elk geval datgene meenemen wat van de zijde van de Kamer naar voren is gebracht. Dit zijn belangrijke opmerkingen, waar ik toch nog eens even over wil

Sorgdrager

nadenken. Maar tegen deze motie heb ik geen bezwaar.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aan het eind van de vergadering te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is:

- **het debat naar aanleiding van een algemeen overleg over de kinderopvang.**

De beraadslaging wordt geopend.

Mevrouw **Vliegthart** (PvdA): Voorzitter! Deze keer spreek ik niet alleen namens de PvdA, maar ook namens de VVD, D66, het CDA en GroenLinks. Dat is even wennen.

Gisteren hebben wij overleg gevoerd over de kinderopvang en de kwaliteitsregeling. Op aandringen van de Kamer heeft de staatssecretaris een aantal toezeggingen gedaan. Zij wil stimuleren dat gemeenten een vergunningenstelsel invoeren. Zij heeft ook gezegd dat zij die ontwikkelingen nauwgezet zal volgen en evalueren en dat zij, indien dat nodig is, wetswijziging zal voorbereiden. Die toezeggingen waarderen wij, maar die nemen op zichzelf het praktische probleem niet weg dat de fiscus bij het bepalen van het antwoord op de vraag of kosten van met name gastouderopvang aftrekbaar zijn van de belasting, wil kunnen beoordelen of er sprake is van formele kinderopvang. Die beoordeling vindt plaats door te toetsen of de desbetreffende instelling een vergunning dan wel een verklaring heeft die voldoet aan de eisen die neergelegd zijn in de gemeentelijke verordening.

Tot dat vergunningenstelsel wil de staatssecretaris niet verplichten en dat leidt tot een lacune indien er geen vergunningenbeleid in de gemeente is en die vergunning of verklaring wel nodig is om voor die fiscale aftrek in aanmerking te komen.

Gisteren werden wij het er dus niet over eens, maar na afloop van het overleg hebben wij met de verschillende woordvoerders uit de Kamer creatief overlegd. Daarbij hebben wij een tussenweg gevonden die een brug moet kunnen slaan

tussen datgene wat de Kamer wenst en de opvatting van de staatssecretaris dat de aansluiting tussen fiscale wetgeving en de regeling inzake de kinderopvang dient te worden gewaarborgd. Daarom leg ik de Kamer de volgende motie voor.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat in verband met de regeling van de fiscale aftrek van kosten voor met name gastouderopvang, de betreffende bemiddelingsinstelling moet beschikken over een vergunning dan wel verklaring van de gemeente dat deze voldoet aan de kwaliteitseisen conform de algemene maatregel van bestuur kwaliteitsregels kinderopvang;

verzoekt de regering in de algemene maatregel van bestuur kwaliteitsregels een bepaling op te nemen die regelt dat instellingen voor kinderopvang en gastouderopvang die voldoen aan de regels van deze AMvB, een vergunning dan wel verklaring van de gemeente ontvangen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Vliegthart, Essers, Fermina, Doelman-Pel en Oedayraj Singh Varma.

Zij krijgt nr. 30 (21180).

De heer **Fermina** (D66): Mijnheer de voorzitter! Mijn fractie heeft naar oplossingen gezocht voor het volgende probleem: hoe kan in de AMvB worden geregeld dat de instellingen voor kinderopvang en gastouderopvang de beschikking kunnen krijgen over een verklaring of vergunning van de gemeente waaruit blijkt dat de instelling voor kinderopvang en gastouderopvang voldoet aan de eisen van de AMvB?

Gisteren hebben wij daarover uitvoerig gediscussieerd. De staatssecretaris heeft geprobeerd ons ervan te overtuigen dat het in ieder geval heel moeilijk was en dat het geen kwestie was van onwil. Gisteren hadden wij het idee dat de staatssecretaris niet gemotiveerd

was om actief mee te werken aan het zoeken naar een oplossing. Daarna hebben wij hierover echter heel uitvoerig met elkaar gesproken. Dat moet ik erkennen. Verschillende mogelijkheden hebben wij overwogen. De fractie van D66 is van mening dat de voorgestelde motie de beste oplossing biedt.

Wij hebben gemeend dat wij hierover heel uitvoerig met elkaar moesten praten. Daarom hebben wij deskundigen in huis gehaald en ons daarvoor ingezet. Wij zijn erover verheugd dat onze suggestie brede steun heeft gekregen. Wij hopen en verwachten ook, dat de regering dit voorstel over zal nemen.

Mevrouw **Essers** (VVD): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij hetgeen mevrouw Vliegthart zo voortreffelijk namens de indianers van de motie heeft verwoord. Indien wij fiscale maatregelen nemen in de sfeer van kinderopvang en wij menen dat het gekozen instrument heel goed is voor ondersteuning van een toch erg kwetsbaar beleid, ook op financieel gebied ± fiscale maatregelen zijn dus ook belangrijk ± dan is het voor de fractie van de VVD essentieel dat wij zeker weten dat de fiscale tegemoetkomingen op de goede manier worden verstrekt en niet terechtkomen in een grijs of zwart circuit, dat volstrekt oncontroleerbaar is. Wij denken bovendien dat in de motie zoals wij die hebben ingediend, ook voor de instellingen die zich met kinderopvang bezighouden, een stimulans zit om zelf nog wat extra aandacht te besteden aan de gemeentelijke verordening waarin de AMvB wordt opgenomen. Dat komt de kwaliteit van de kinderopvang ten goede. Wellicht is dit voldoende om de staatssecretaris nog eens de warme aanbeveling van deze motie mee te geven.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Mijnheer de voorzitter! De SGP-fractie vindt dat kinderopvang in principe tot de verantwoordelijkheid van de ouders behoort en dat de overheid zich bijzonder terughoudend dient op te stellen. Vandaar dat wij nimmer integraal hebben ingestemd met het beleid dat ten aanzien van de kinderopvang is ontwikkeld. De Kamer heeft in